

JULIOL 2011 - Número 2

CONTINGUTS

Editorial

(pàg. 2)

Crítica de teatre

(pàg. 3)

Concert 'X Gusto'

(pàg. 4)

L'Hostal d'en Ravella

(pàg. 4 i 5)

Humor

(pàg. 5)

Llibres

'Algèria sense pors'

'Poliglòtisme passiu'

(pàg. 6)

Germandat de Ca l'Avi

(pàg. 7 i 8)

Llorens i Barba, un filòsof desconegut

(pàg. 8)

EL FESTIVAL DE MÚSICA DE TORRE-RAMONA ARRIBA A LA NOVENA EDICIÓ

(pàgina 2)

EL CENTRE D'ESTUDIS DE SUBIRATS ÉS UNA REALITAT

Diumenge 10 d'abril, al Centre Agrícola de Sant Pau d'Ordal, es va celebrar l'assemblea constituent del Centre d'Estudis de Subirats amb l'assistència d'unes cinquanta persones. Durant la reunió es va triar la Junta Directiva, que encapçalarà Josep Mata com a president. S'aprovaren també els pressupostos i objectius

de l'entitat. Es van constituir les seccions d'història i de patrimoni material i immaterial, i per més endavant es deixa la creació d'altres seccions relacionades amb el medi natural. Des de El Cep Tort felicitem la iniciativa, encoratgem els membres del CESUB a emprendre treballs d'interès general i posem aquestes planes al servei de la divulgació de les seves iniciatives. ●

L'Estanc
Queviures des de 1880

**Fruïtes i verdures
Xarcuteria
Vins i caves**

C. Nord, 5 · Sant Pau d'Ordal
Tel. 93 899 34 69

Cal Pelegrí
Restaurant

Cuina Casolana - Carns a la Brasa

Av. Barcelona, 6 · 08739 Ordal
93 817 97 62 · 93 817 90 22 · calpelegri@calpelegri.com

EDITORIAL

Les darreres eleccions municipals celebrades a tot l'Estat han donat un tomb al mapa polític. També a Subirats. Després de dos mandats liderats per Esquerra Republicana, la llista de Convergència i Unió ha estat la més votada, i el seu cap, Pere Pons i Vendrell, ha estat triat nou alcalde. La composició del nou consistori és ben diversa: nou regidors pertanyen a partits catalanistes (CiU, ERC, CUP) i dos provenen de partits d'àmbit estatal (PSC-PSOE, PP). Tanmateix, en un municipi com el nostre, escampat i amb poca cohesió interna, el que compta no és tant la connexió amb la política nacional, sinó la prestació de serveis de forma eficient i equitativa. Aquesta és la feina de tots els regidors, els que tindran funcions executives i els que, des de la minoria (que no necessàriament oposició) hauran de controlar l'acció dels qui governen.

Nosaltres, que no hem anat a ocupar cap plaça pública, insistim en els arguments a favor de la democratització de la política: no podem considerar òptims els sistemes d'elecció per llistes tancades, ni el control que fan els partits de les institucions polítiques. No es pot considerar democràtic un sistema que consagra "la classe política", perquè polítics ho som tots, i la dedicació a la política ha de ser parcial, no "professionalitzar-se". No voler veure aquestes coses, i altres que anirem comentant, és anar pel pedregar, i la millor forma d'acabar amb la democràcia, aquí tan escarransida. La gran guanyadora de totes les eleccions a Espanya, l'abstenció, és la millor prova d'això. Però no ens estranya la poca cultura democràtica que demostra aquest país, que aquest mes "celebra" el 75è aniversari de l'aixecament militar del 18 de juliol de 1936, fet que va escapar el primer intent seriós d'implantar la democràcia a Espanya, país de cacics, de reis absolutistes i de dictadors.

A la mort del general Franco gairebé ningú va gosar proposar el retorn de la legítima constitució de 1931 i del seu sistema electoral, com hagués estat de llei. Els hereus del franquisme i els qui tenien pressa per manar van propiciar un nou sistema que avui ja comença a donar símptomes d'esgotament, i a indignar les noves generacions que amb més voluntarisme que coneixement, deixen sentir les seves veus pacífiques, però constants. •

JAZZ PER A PIANO A TORRE-RAMONA

Un Festival de qualitat, però sense varietat

Redacció.

El Festival de Música a les Vinyes, que enguany celebra la seva novena edició a Torre-Ramona, fou una iniciativa de la pianista Montse Rios i d'Iñaki Ozcáriz posada en mans del Patronat de Turisme de Subirats l'any 2003. El format, durant els primers anys, oferia durant els dos o tres dies de durada (dissabtes correlatius del mes de juliol) una variada oferta de música que anava de la tradicional, l'antiga, les veus, fins a la clàssica i el jazz. Un cop fet el cinquè festival (2007), amb l'èxit de públic i d'organització habituals, el

Patronat de Turisme va prescindir tàcitament, i sense cap reconeixement, dels serveis de Rios i Ozcáriz, per encarregar l'organització a altres persones que van fer d'aquest festival tan variat un monogràfic de jazz, intentant seguir l'impuls que el Vi Jazz vilafranquí i altres de semblants han donat a aquesta mena d'esdeveniments. Sembla, doncs, invariable la fórmula que aquí es copia i que anys enrere s'havia diversificat amb la incorporació d'altres estils. Un festival que buscava ser popular i obert a la nostra gent, esdevé elitista amb l'oferta de primeres figures del sempitern jazz. Tanmateix, la qualitat oferta pels organitzadors de les edicions posteriors permeten augurar també l'èxit en l'edició d'enguany dedicada al piano amb les interpretacions de Bert Van Der Brink, Ignasi Terraza i Enrico Pieranunzi. Un programa de luxe repartit entre els dies 16 i 23 de juliol, que es finança amb les aportacions dels patrocinadors i amb les entrades venudes (sensiblement

més cares que fa uns anys), i que dona dret a la degustació, després dels concerts, de diferents caves del municipi i de préssecs d'Ordal, de fama més que merescuda. •

PEL DARRERE I PEL DEVANT

Companyia Teatral "En Obres" de Lavern

Fèlix Villagrasa.

La vida d'un poble perdut entre vinyes es mesura no tant per la seva empenta econòmica sinó pel batec cultural que s'hi respira. Lavern té el privilegi de comptar, entre altres activitats lúdiques i recreatives, amb la companyia de teatre "En Obres", prou consolidada (cinc muntatges en sis anys, déu n'hi do), que cada any ens sorprèn amb alguna comèdia que el poble rep omplint de gom a gom la Sala de l'Ate-neu Agrícola.

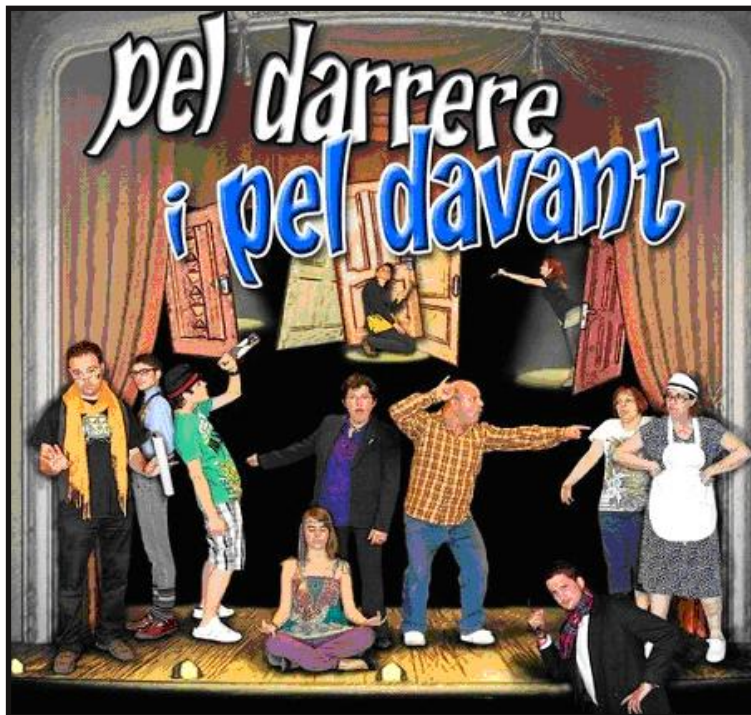
Aquesta vegada l'estrena va tenir lloc el set de maig i l'obra escollida era Pel darrere i pel davant (Noises Off), de Michael Frayn, novel·lista i dramaturg anglès. L'obra, de gran èxit, adaptada i representada en cinquanta països, de fet havia rebut per títol a casa nostra Per davant i per darrere, però aquesta companyia lavernenca s'ha estimat més posar el "darrere" per davant, aneu a saber per quins inconfessables motius.

La comèdia es divideix en tres actes i narra, en el primer, l'assaig general d'uns actors una mica maldestres sota l'atenta mirada del director, que va corregint les seves pífies mentre un plat de sardines fa de fil conductor i de font de problemes a l'escenari. L'obra, preparada per una companyia catalana, es fa en castellà perquè és concebuda per ser representada en gira per les Espanyes, per tant, es fan servir les dues llengües: la pròpia dels actors i la "d'exportació". El segon acte té lloc en un escenari que reconstrueix el del primer acte, però per darrere (aplaudiments per als decorats). Allà, més amb mímica que amb paraules, acudim a les misèries internes dels actors, a les passions, als rampells, als odis, tot el que l'espectador no

veu en escena i que poc a poc precipitarà la tragèdia del tercer acte, en què tot, tot, tot surt malament i acaba en un deliri general del què no hauria de ser una representació teatral.

Es tracta d'una bona comèdia on el públic riu, no tant per la qualitat del text, sinó pel treball dels actors, amb una sobredosi de rialles propiciada pel fet que els actors són els veïns del poble. Molt remarcable la feina d'aquests actors i de la direcció de Lluís Capellades. Enorme el mèrit de tots ells, aficionats però amb una dedicació molt seriosa, que saben com desenvolupar els seus papers i fer

arribar al públic els personatges. Si hem de felicitar els veterans Neus Sendra, Enric Sardà, Guillem Muñoz, Albert Sardà i Gala Sendra, no ens descuidarem pas dels més recents per la seva aportació a l'esclafit de riure general: Lydia Almeyda, Dolors Comas, Carme Sabaté, Mariona Calaf i, especialment, els lladres deambulants vestits com follets Marcel Zumeta i Francesc Perea. Immens el rendiment que treu En Obres d'un teatre tan desballesat i ruïnós com el de Lavern. Llarga vida a tota la companyia i molts èxits en les seves incursions externes, pel darrere o pel davant. ●

PA - COQUES - GARLANDES - CARQUINYOLIS

**forn
de
lavern**

PERE PUIG I MUNNÉ

Comte de Lavern, 74 Tel. 93 899 31 90 LAVERN (Subirats)

X GUSTO X SERRAT

Jordi Llongueras.

Cantar les cançons de "l'explicador d'històries", com es defineix en Joan Manuel Serrat, no és tasca gens fàcil. Modular els seus tons i endinsar-se a la seva obra d'una manera suau i encisadora, directa i ferma a la vegada, amb un estil propi, com ho va fer el grup X Gusto al concert de Lavern el passat dia 4 de juny, no tothom ho pot assolir. Amb una vintena de cançons el grup va oferir un repertori de més de dues hores de durada on van destacar des de "Conillet de vellut", "Lucía", "Aquellas pequeñas cosas" o les versions rumbejades amb un estil peculiar de "Tu nombre me sabe a hierba" o "Mediterráneo". Una interpretació ma-

gistral que va deixar un regust dolç als llavis i ganes de que la experiència es pogués repetir.

L'assistència de la gent del municipi va ser mínima, malgrat que en els cercles culturals sempre es parla de la necessitat d'impulsar iniciatives culturals com la que comentem avui. Tampoc es van veure els polítics, que fins fa poc te'ls trobaves fins a la sopa a la recerca i captura de vots. Ni els membres de la Junta de la societat local no es van deixar veure. No va quedar clara la poca assistència local que, en canvi, es veïé compensada pels seguidors que portaven el mateix grup X Gusto. I és que, ja és vist, a Subirats la cultura no tira molt, en tenim prou amb el futbol. •

UNA BREU HISTÒRIA DE L'HOSTAL D'EN RAVELLA

David de Yzaguirre Melendres.

L'actual carretera N340 travessa el municipi de Subirats pels seus nuclis de Ordal, el barri de la capella de Can Ravella, El Pago (anteriorment conegut com a Pago de Can Rossell) i Cantallops. Aquesta artèria vial ha estat testimoni, al llarg dels segles, d'una part de la història del municipi i de Catalunya. Entre d'altres esdeveniments la coneguda Batalla de l'Ordal el 9 de setembre de 1813, durant la Guerra del Francès.

Anteriorment al recorregut actual, el camí de Barcelona, en el seu pas per Subirats, seguia la ruta del conegut Camí dels Vidriers, al segle XVII conegut com a Fondos dels Vidriers. La ubicació exacta d'aquest antic camí la trobem entre l'actual recor-

Saragossa, Madrid, i d'aquí, a la resta de la península.

És conegut que aquests "llocs de pas" han estat sempre punts de gran vitalitat econòmica, on so-

El nucli d'Ordal viu la seva eclosió al segle XIX pel pas de la carretera nova

vint s'han format nuclis urbans al voltant d'hostals, portatges o cavallerisses. N'és un clar exemple el nucli de l'Ordal, que viu la seva eclosió al segle XIX pel pas de la carretera nova, que va donar vida als hostals i al comerç, de la mateixa manera que succeí amb el Pago. Així ho narra Isidro Mata del Racó i Mir en el seu Llibre de algunas notas y curiositats al 1780:

"Lo cami antich de anar de Vilafranca á la Ciutat de Barcelona passaba per Sota lo Maset de Pau Rovirade la Serra y per lo fondo dels Vidriers, y com y succehíren molts robos per ser molt desert se mudá dit camí á Solicitut dels homens del terme de Subirats havent precehit informació del Veguer de Vilafranca, y dels Jurats informaren la necessitat y havia de mudarse dit Camí, lo dia 6 de Abril del any 1593 lo Ex-m Señor Duc de Maqueda General de Barcelona maná mudar dit camí així com

El camí de Barcelona, en el seu pas per Subirats, seguia la ruta del conegut camí dels Vidriers

regut de la carretera N340 i els contraforts del massís del Garraf, per davant de l'actual urbanització de la Muntanya Rodona, tot seguint el recorregut paral·lel a dita carretera fins l'alçada de l'Ordal. Aquest camí, conegut també com a Camí Reial, ha estat de sempre una via de comerç i de comunicació bàsica pel municipi i la comarca i un enclavament estratègic per les rutes que connectaven Europa, a través de Barcelona, amb València,

pasabaper lo fondo dels Vidriers, se comanses á mudarcomensant sobre casa massana de la Casa Vella, passant per lo pou de Mata del Racó, prova certa que dit pou era fet dit any 1593 dirigintse lo camí en direcció á Ordal passant per los fondos de las montanyas que vuy son del Vendrell de la Codina [...]"

La història de l'Hostal de Can Ravella es remunta, com a mínim, al segle XVI. Isidro Mata del Racó en fa menció al seu llibre durant la narració de les

obres de la nova carretera de Barcelona:

"La Sobre dita casa servia de Ostal quant lo camí antich pasaba per los fondos dels vidriers que era lo camí anaba á la Ciutat de Barcelona, y tambe

Una Breu Història de l'Hostal d'en Ravella (continuació).

servia de Ostal despues que lo any 1593 se mudá dit camí del modo consta al altre full."

El primer acte de lloguer de dit Hostal tingué lloc al 30 d'octubre de l'any 1627, i el nom del seu primer llogater, del que en tenim constància escrita, va ser Bernat Canyelles, hostaler.

"[...] ab acte rebut á la Rectoria de Sant Pere de Subirats Antoni Ravella de Ordal lloga la casa del costat de la Capella de Sant Esteve de Ordal per fer de Ostal á Bernat Canyelles Ostaler per preu de 24 [lliures barcelonines] per cada any." Salvador Llorach recull també en al seva obra sobre Subirats, una descripció sobre les cases que es troben adossades a l'absis de la Capella de Sant Sebastià (anteriorment de Sant Esteve) "una d'elles amb una portalada de mig punt amb grans pedres dovellades, que fou l'Hostal d'en Ravella."

HUMOR

El Café de l'Ateneu

ESPECIALITATS:
TORRADES
ENTREPIANS
LLESQUES
PIZZES CASOLANES
TAPES

Direcció: Juan José Tomás
Anna Iglesias

* Menjars per encàrrec

Horari:
de dimarts a diumenge:
de 9.30 a 15.00
i de 17.00 a tancament

**CARNISSERIA
I XARCUTERIA**

**CAL
QUIM**

Criança pròpia de xais
i elaboració d'embotits

TANCAT: Dilluns tot el dia - Diumenges i dimarts, tarda

c/ Sant Pere, 13 - Tel. 93 899 30 04 - 08739 Sant Pau d'Ordal

ALGÈRIA, TAN LLUNY, TAN A PROP

Rosa Vendrell: *Algèria sense pors. Vivències d'una viatgera nòmada*. Ed. Sunya, 2010.

Luisa Elena Sueiro.

Per tractar-se d'un municipi tan petit, déu n'hi do la producció literària que porten a terme alguns dels nostres veïns. Si en el número passat comentàvem el llibre d'història d'en Josep Mata, avui fem el mateix amb un llibre de viatges de la Rosa Vendrell, de Sant Pau d'Ordal. La Rosa ens dóna, en el seu primer llibre a mitges entre la narració i el periodisme, una visió de la vida quotidiana d'un país que està situat molt a prop però que, a la vegada, ens resulta molt llunyà: Algèria.

La Rosa va començar a viatjar fa anys a Algèria d'una manera casual i se'n va enamorar del país, de la gent, del desert... Però no és un llibre de viatges a l'ús, no espereu una guia on s'expliquen fil per randa els monuments, les ciutats a visitar, els llocs turístics, encara que en parli. És, més aviat, una presentació força objectiva de la vida

diària en un país de l'altra banda de la Mediterrània, tan lluny, tan a prop, tan semblants i tan diferents.

La Rosa es despulla i ens parla del seu dia a dia, les seves experiències, les seves descobertes, les seves adaptacions al medi, de vegades extravagants, i també de la cultura, del lloc i de la gent, de la seva família d'adopció amb la qual ha creat uns lligams que traspassen els objectius primigenis del viatge. ●

EL PREECURSOR CATALÀ DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA

Delfí Dalmau: *Poliglotisme passiu*, Voliana Edicions, 2011.

Fèlix Villagrasa.

El passat 4 de juny, al Museu de l'Esperanto de Sant Pau d'Ordal, l'editor Jordi Solé i Camardons va presentar la reedició d'aquest llibre del lingüista Delfí Dalmau (1891-1965), que havia estat publicat originalment l'any 1936, però la guerra va impedir que tingués una bona difusió (els exemplars van ser cremats pels nacionals en entrar a Catalunya). Dalmau fou pedagog autodidacte format a l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona. Als 18 anys era professor a l'Acadèmia d'idiomes Berlitz i coneixia, a part del català i el castellà, el francès, l'anglès, l'alemany i l'esperanto. Fundà els Liceus Dalmau, de cultura pràctica per a les dones i fou qui més influí en Mercè Rodoreda, alumna seva, per tal que aquesta es dediqués a la literatura.

Dalmau, gran defensor de l'esperanto, era igualment un catalanista convençut, que considerava essencial la preeminència del català en el seu territori històric, i que no s'havia de renunciar a parlar-lo, malgrat les pressions de les grans llengües "imperialistes". Era continuador de les idees de Joaquim Casas Carbó reflectides en el seu discurs a l'Ateneu Barcelonès (1896) que titulà "Catalunya trilingüe". ●

Agent co-laborador:

Dolors Morera Solà

C/ Ponent, 8. Sant Pau d'Ordal (Subirats). Tels. 93 899 42 12 / 669.216.361

Llibretes, Préstecs, Hipoteques, Assegurances, Rèntings, Leasings, Fons d'inversió, Plans de pensions.

LA GERMANDAT DELS PAGESOS DE CA L'AVI

Un veí de Ca L'Avi.

Dins la petita història de cada poble hi han episodis excepcionals i fets singulars que, recordats amb la perspectiva que dóna el temps, tenen unes connotacions especials; una barreja d'humil orgull, nostàlgia, admiració i reconeixement pels avantpassats, i la constatació que tot és possible si hi ha unitat i voluntat; per bé que, si aquests mateixos episodis i fets els situéssim a l'època en que van succeir, segurament ens semblarien ben normals, perquè eren quotidians.

Un d'aquests fets i episodis ha estat, sens dubte, la Germandat dels Pagesos que va existir a Ca l'Avi fins fa uns 27 o 28 anys, i que s'explica a continuació per a un millor coneixement de les nostres arrels i identitat, com a comunitat:

Durant més de setanta anys, va funcionar la Germandat dels Pagesos, una associació formada per membres de Ca l'Avi i rodalies (Les Parellades, Cal Janes i Les Tarumbes) basada en la solidaritat i ajut a les famílies necessitades, ja sigui per malaltia o per una desgràcia sobrevinguda, es a dir, la seva raó de ser era ajudar-se els uns als altres, una cosa poc freqüent avui en dia.

La Germandat es basava en la solidaritat i ajut a les famílies necessitades

La Germandat estava formada pels caps de família de cada casa, pels fills hereus majors de 16 anys i pels pubills de les cases amb filles (casats amb les pubilles). Per bé que la pertinença a la mateixa era voluntària, gairebé tothom n'era soci, com ho demostren les següents dades: a Ca l'Avi, tothom n'era soci, llevat de quatre cases, i d'aquestes, una era per que no feien de pagès; a Les Parellades també ho era tothom menys una casa; a Cal Janes, excepte una casa, les altres totes estaven associades, i a Les Tarumbes eren socis dues cases.

En total eren unes 40 cases, que comptant caps de família, hereus i pubills, havien arribat a ser al voltant d'una seixantena de socis. La Germandat estava regida per unes normes no escrites, transmeses verbalment de pares a fills, molt simples, clares i fetes amb molt de sentit comú. Era

una associació que tenia com a únic objectiu la solidaritat i l'ajuda mútua. Aportava, als seus beneficiaris, que eren les famílies dels socis malalts i/o que es morien, un treball i una mà d'obra molt valuosa i necessària per poder pujar la

El mes de juliol anaven tots els socis de la Germandat a batre el gra per la casa del malalt o difunt

collita i per la seva posterior recol·lecció, es a dir, se les ajudava a subsistir econòmicament. Per ser soci, era requisit indispensable, fer de pagès, amb terres pròpies i/o a rabassa. De cada casa, n'era soci de la Germandat el cap de família, el fill hereu o el pubill, segons cada cas i aportaven el seu treball personal amb la prestació de jornals, que s'anomenaven "turnos". Les cases que tenien animal de treball (cavall, matxo, mula), carro i eines, que eren la gran majoria, també el posaven a disposició de la Germandat. Les contingències contemplades eren la llarga malaltia i/o defunció del soci. En cas de llarga malaltia, es feien 3 turnos per setmana per cada soci malalt. En cas de mort d'un soci, sense malaltia prèvia, (mort de sobte) es feien 9 turnos. Cas de mort d'un soci, si deixava fill hereu menor, se li feien els 3 turnos per setmana fins que el fill tingués 16 anys. Si era filla pubilla se li feien igual 3 turnos per setmana fins que tingués 18 anys, edat en què ja se la considerava apta per casar-se i tenir marit que ajudés a la casa. El mes de Juny, si hi havia algun soci malalt o mort, a més dels 3 turnos per setmana, anava tota la Germandat, un diumenge al mati, a segar-li la collita del gra. El mes de juliol, anaven tots els socis de la Germandat, un diumenge al mati fins acabar, a batre el gra per la casa del malalt o difunt. Igualment al setembre, per la verema, tota la Germandat anava un diumenge al mati a collir-li els raïms. Per les feines de segar, batre i collir raïms per la casa del soci malalt o de la vídua, s'hi anava un diumenge, doncs d'aquesta manera no es destorbava la pròpia feina dels socis, i només al matí, doncs s'aplicava el criteri que, si en un mati de turnos per cada feina de tota la German-

La Germandat dels pagesos de Ca L'Avi (continuació).

dat, no s'acabava volia dir que tenien molt i per tant ja podien llogar.

La gestió de la Germandat, consistent en l'assignació de feines a les persones i/o animals de treball que els toqués, ho portaven dos socis, mitjançant un rigorós control, pel sistema de torns; d'aquí ve el nom de "turnos". Aquests càrrecs també eren nomenats per torns rotatius. Cas de donar-se situacions especials o casos que no s'haguessin donat amb anterioritat, per decidir com s'actuarija es cridava a reunió general i s'acordava per consens.

Malgrat no disposar de documentació escrita sobre aquesta Associació, pels testimonis de persones que la van viure molt directament, es creu que, va ser fundada a principis de segle XX (1900-1905) o a finals del XIX i que va deixar de funcionar a finals dels anys setanta (1978-1979).

Amb tot, la seva existència i funcionament és en el record de la majoria de persones veïnes de Ca L'Avi i rodalies que avui tinguin més de 40 anys.

Es constata que a la veïna població del Pla hi havia hagut també una Germandat, pràcticament igual, però va desaparèixer molt abans que la nostra.

La història de la Germandat de Pagesos de Ca L'Avi és part de la pròpia història i són de destacar, molt especialment, els seus valors, la seva llarga vida (com a mínim 75-80 anys) i com no, el seu llegat que, de ben segur, alguna cosa ens ha quedat. La causa de la seva desaparició varen ser els abusos i els excessos comesos per part d'alguns socis-beneficiaris, encara que l'evolució dels temps i la transformació de la forma de vida en general, segurament també li hagués acabat passant factura. ●

UNA FIGURA CABDAL, UN FILÒSOF DESCONEGUT

Luisa Elena Sueiro.

El dia 11 de juny va tenir lloc a l'Ateneu de Lavern la presentació del llibre Francesc X. Llorens i Barba. La Universitat de Barcelona i el pensament català al segle XIX, de l'historiador veí del municipi Fèlix Villagrasa i Hernández. En Fèlix va situar el context on va viure i treballar en Llorens i Barba, entre Vilafranca, d'on era fill, i Barcelona, on va desenvolupar la seva carrera com a professor de filosofia a la Universitat de Barcelona, on va posar les arrels de l'Escola catalana de filosofia. Llorens i Barba, mestre d'en Josep Torras i Bages i d'en Marcelino Menéndez Pelayo, entre altres, no va escriure cap llibre on hagués exposat el seu pensament. Per això, entre altres motius, la labor d'investigació i de recopilació d'en Fèlix és més meritòria encara. En la presentació, en Fèlix va dibuixar el mapa polític i cultural de la Catalunya del segle XIX amb claredat, en un moment convuls entre carlins i lliberals, situant en Llorens l'embrió del catalanisme cultural que estava creixent durant la Renaixença, i amb la seva ironia habitual ens va apropar a aquest il·lustre vilafranquí, desconegut per a la majoria. ●

La versió impresa d'aquesta revista s'ha fet amb paper 100% reciclat

Redacció, edició i maquetació

Fèlix Villagrasa, Jordi Llongueras i S. Buchholz

Contacte

elceptort@hotmail.com // Tel.: 657 49 55 31